

onderwijs

economie

Global Goals

sportles, oefening met hoepel
 foto: Frans Couwenberg

rozenverkoper bij Tilburg Ten Miles
 foto: Jan Duijckam jr

fotokiosk Global Goals
 Foto: Miranda van der Klaauw

Jaarverslag • 2018

zorgen om Nicaragua
 foto: Claudy de Vet van Wereldpodium

Een jaar van protesten

Het jaar 2018 verliep voor Nicaragua heel anders dan verwacht en gehoopt. Bepaalde voorstellen van de regering, en al langer sluimerende onvrede over de steeds meer controlerende regering, leidden tot protesten en demonstraties. Deze werden, tot schrik en verontwaardiging van vele Nicaraguanen en ook van de internationale gemeenschap, hard neergeslagen. De beloofde dialoog kwam er wel, maar strandde al snel. Ondertussen bleven president Ortega en zijn vrouw, vice-president Murillo, zitten en pasten de nodige wetten aan om nog meer controle te kunnen uitoefenen. Vervroegde verkiezingen kwamen er niet.

Eind 2018 stond de 'teller' op meer dan 300 doden, duizenden gewonden, 600 politieke gevangenen en tienduizenden Nicaraguanse vluchtelingen in buurland Costa Rica. Veel mensen leven in angst en onzekerheid. Daarnaast lijdt de economie onder de situatie en ligt het toerisme, dat juist een groeiende sector was, nagenoeg stil. Pas op 27 december paste het Ministerie van Buitenlandse Zaken het reisadvies weer aan van oranje (*alleen noodzakelijke reizen*) naar geel (*veiligheidsrisico's*).

Onze projecten en activiteiten hebben wel doorgang gevonden. Onze partners in Nicaragua voeren de projecten uit zolang dat lukt en verantwoord is. Mogelijk volgen sommige effecten pas later, als blijkt hoezeer de economie precies lijdt onder de crisis en vrouwen mogelijk hun microkrediet niet kunnen aflossen of koffieboeren hun leningen niet.

In Tilburg hebben we in samenwerking met het Wereldpodium een Wereldcafé Special georganiseerd over de situatie en is onze achterban telkens op de hoogte gehouden. We hebben onze zorgen geuit, maar stellen ons verder, net als onze partnerorganisatie Comité Mano Vuelta, neutraal en onafhankelijk op. We hopen op betere tijden.

Miranda van der Klaauw, coördinator

protesten en demonstraties in Nicaragua
foto: Jorge Cabrera/Reuters

Leeswijzer

Voor dit jaarverslag is zoveel mogelijk de indeling aangehouden van de subsidieaanvraag van de Stedenband aan de gemeente Tilburg, zodat een vergelijking kan worden gemaakt tussen plannen en resultaten.

Onderwijs

Mondiaal partnerschap tussen scholen, wijken en buurten

De scholenbanden die er zijn tussen Tilburgse en Matagalpese scholen vormen de kern van ons werk binnen het thema Onderwijs. In de afgelopen jaren is het accent van onze steun aan Matagalpa steeds meer komen te liggen op kennisuitwisseling en capaciteitsopbouw op docentenniveau.

In Tilburg staat de educatie centraal en is er elk jaar een actieperiode met een sponsorloop.

Capaciteitsopbouw

In de maand januari was onze voorzitter en docent Frans Couwenberg in Matagalpa. Aan de hand van een lespakket, speciaal samengesteld door het Beweeg-Buro, gaf hij, samen met zijn vrouw, docent Mayke, een aantal lessen sport & bewegen aan 35 geïnteresseerde docenten van 13 scholen (met in totaal 2000 leerlingen). De lessen sloegen heel erg aan en er is in de loop van het jaar enthousiast verder aan gewerkt op de Matagalpese scholen en bij kindercentrum las Hormiguitas.

In april kwamen er twee Pabo-docenten naar Tilburg, Julia en Alex. Centraal stonden dit keer rekenen en creatieve vakken. Samen met hun collega's van Fontys Pabo Tilburg en enkele basisschool docenten hebben de docenten rondom deze vakken hun kennis uitgediept, geobserveerd in de klassen op de Pabo en op enkele basisscholen, methodes besproken, geparticipeerd en zelf een les gegeven. Voor alle betrokkenen was de uitwisseling wederom zeer zinvol, leerzaam en inspirerend. In Matagalpa worden de ervaringen gedeeld met 30 collega's en komen deze ten goede aan 400 studenten.

Educatie

De Tilburgse basisscholen Panta Rhei en Zonnestein geven op zeer enthousiaste wijze vorm aan de scholenband. De leerlingen krijgen veel informatie over Nicaragua en als het kan ook bezoek. Op sbo Zonnestein ging dit jaar muurschilder Karina aan de slag. Voordat zij kwam heeft het Inleefatelier op de Zonnestein gestaan. Alle klassen zijn daar op bezoek geweest. Het Inleefatelier bestaat uit panelen met foto's van Nicaragua en allerlei attributen en materialen. Aan de hand van rollen en opdrachten ervaren de kinderen het leven in Nicaragua.

Beide scholen organiseerden een sponsorloop en een markt/feestavond voor ouders en andere belangstellenden.

In Matagalpa is, met Tilburgs geld en een premie van Wilde Ganzen, een multifunctioneel lokaal gebouwd in de gemeenschap Waswali Abajo. In totaal profiteren 780 kinderen en 25 docenten van deze steun. Tevens zijn workshops gegeven met als thema een liefdevolle manier van les geven en met elkaar omgaan. Hierbij waren docenten van twaalf scholen betrokken. Zij passen de kennis toe op de leerlingen, maar ook richting de ouders.

Spoorzone

Schilder Karina kwam nog een keer naar Tilburg om in de Spoorzone aan de slag te gaan. In samenwerking met Amarant en buurttuin Bij Ons Achter werd een container omgetoverd tot schilderij. Hier was aandacht voor Global Goals 10 en 11: Ongelijkheid verminderen en Duurzame steden.

Wethouder Esmah Lahlah onthulde het kunstwerk in aanwezigheid van bewoners, vrijwilligers en andere betrokkenen. Daarna was er een gezellige borrel in de tuin. Dit project en ook het Inleefatelier is gefinancierd door de EU, Platforma en LBSNN.

Beatrix

Het Beatrix College is voor het tweede achtereenvolgende jaar tweede geworden bij de scholierencompetitie. Bij dit spel gaan bovenbouw klassen van drie middelbare scholen, vanuit het vak Maatschappijleer, de strijd met elkaar aan. Ze moeten laten zien dat ze duurzame en internationale kennis in huis hebben. Het Beatrix speelt voor Nicaragua. De leerlingen namen 200 euro mee naar huis en mogen dat besteden aan een project in Matagalpa. >>>

Colofon

Dit is het inhoudelijk jaarverslag van de Stedenband Tilburg-Matagalpa. Het financieel jaarverslag kan worden opgevraagd op onderstaand adres en is te vinden op de website bij de tab 'Over...'

Stedenband Tilburg-Matagalpa

Beneluxlaan 74
5042 WS Tilburg
Tel. 013 – 536 8706
stedenband@tilburg-matagalpa.nl
www.tilburg-matagalpa.nl & <http://toerisme.tilburg-matagalpa.nl>

De STM is te vinden op Facebook of volg ons op Twitter: @mimatagalpa
Social Tourism Nicaragua is ook te vinden op Facebook en Instagram.

Bestuur

Frans Couwenberg (voorzitter)
Rob Giesberts (penningmeester)
Theo Smeele (secretaris)
Anneke Kolen
Wies van Berkel
Theo Hoedjes

Medewerker en samenstelling jaarverslag

Miranda van der Klaauw (coördinator)

Vormgeving

HD ontwerp • Tilburg • www.hdontwerp.nl

Inhoud

Voorwoord, Global Goals 16	2
Inhoud, Colofon	2
1. Onderwijs, Global Goals 4 en 17	3
2. Economie, Global Goals 1, 2, 5, 8, 10 en 17	5
3. Klimaat, Global Goals 12, 13 en 17	6
4. Voorlichting/PR/Global Goals	7
Organisaties, begrippen en afkortingen	8

“De kinderen zijn begonnen met het maken van tekeningen met als thema de zeventien ‘Sustainable Development Goals’, oftewel de internationale duurzame ontwikkelingsdoelen. Zonnestein wil kinderen bewust maken van deze wereldwijde doelen: hoe gaan we om met de aarde, het water en de natuur? Maar je kunt ook denken aan het recht op onderwijs en het recht om te spelen. Een veelheid aan onderwerpen die je kunt vertellen in beelden en om zo werelden bij elkaar te brengen.

En dat is goed gelukt! Karina maakte op basis van alle tekeningen een prachtig, kleurig ontwerp. Op het schilderij glijden kinderen van een grote vulkaan, zie je water, vissen, lucht en vogels. Een molen uit Nederland en bomen uit Matagalpa. Er zitten ook grasjes in verwerkt: zo zit er een klein mannetje op de maan in de hoek rechtsboven. De vlaggen van Nederland en Nicaragua staan als verbindende symbolen bovenaan geschilderd.”

Karin de Lange, directeur sbo Zonnestein

kinderen Zonnestein helpen bij muurschildering
foto's: Jan Duijvekam

Alex en Frans doen mee met meetopdracht op de Pabo
foto: Miranda van der Klaauw

onthulling muurschildering Zonnestein

Stop Kinderarbeid

In San Ramón, regio Matagalpa, volgden 40 onderwijzers de cursus ter bestrijding van schooluitval en kinderarbeid. Ze verbeterden hun eigen onderwijskwaliteiten, leerden om kwetsbare leerlingen te motiveren, gingen gesprekken aan met ouders en werkgevers en deelden hun ervaringen met elkaar. Dit leidt tot beter onderwijs en minder schooluitval, zo is gebleken in dorpen waar de cursus al gegeven is. De financiering komt van leden van de **onderwijsvakbond AOB**, die zijn verbonden met hun collega's van **ANDEN**.

Bereik in Tilburg:

2.000 kinderen/jongeren/studenten, 4.000 ouders, 100 docenten en 1.000 burensponsors/bezoekers.

Fondswerving:

De activiteiten en sponsorlopen van de basisscholen hebben 13.500 euro opgebracht. Daarnaast is 3.000 euro gedoneerd voor het sport & bewegen project. Er kwam 2.500 euro binnen voor kindercentrum las Hormiguitas. En er is 1.800 euro beschikbaar gekomen voor de onderwijsvakbond.

wethouder Esmah Lahlah, schilder Karina en vrijwilliger Jan Duijvekam bij de beschilderde container in de Spoorzone
foto: Miranda van der Klaauw

Scholierencompetitie team Beatrix
foto: Corné Vorselaars

het nieuwe lokaal van de school in Waswali Abajo is geopend
foto: Comité Mano Vuelta

sportles in lokaal
foto's: Frans Couwenberg

sportles buiten

2.

Economie
Mondiaal partnerschap tussen jongeren, vrouwen en ondernemers

Onze economische projecten zijn **Microkrediet voor Vrouwen** en **Krediet voor Koffieboeren**. Ondernemende vrouwen en kleine koffieboeren, lid van de coöperatie **UCA San Ramón**, kunnen geld lenen. Hiermee kunnen zij investeren en op termijn hun inkomen verbeteren. De microkredietinstelling **Fumdec** en de **UCA** monitoren de projecten en de uitstaande leningen. In 2018 zijn 600 vrouwen bereikt en 200 koffieboeren. De vrouwen krijgen trainingen om zichzelf verder te ontwikkelen en over zaken die te maken hebben met het runnen van een bedrijf. De koffieboeren (m/v) krijgen workshops over grondbewerking, waterbeheer en het voorkomen en bestrijden van plagen, maar ook over gender. In Tilburg brengen wij deze projecten op diverse manieren onder de aandacht:

Jongeren

Onze inzet was om meer ondernemende jongeren te bereiken via middelbare scholen en opleidingen. We dachten dat **2College Durendael** ons zou blijven betrekken bij het keuzevak Ondernemen, maar zij hebben in 2018 een andere invulling gegeven aan het project. De leerlingen kunnen nog wel kiezen voor Matagalpa, maar wij zijn nu een van de vele goede doelen.

deze vrouw gebruikt het krediet voor de productie van snacks
foto: Fumdec

Ook zagen wij kansen op scholen waar Spaans wordt gegeven, zoals **De Nieuwste School** (Spaans in plaats van Frans) en het **Beatrix College** (Spaans als keuzevak). De mogelijkheden voor gastlessen, correspondentie en uitwisselingen zijn verkend. Maar onder andere door wisselingen van docenten is het niet gelukt om hieraan een vervolg te geven. Wel is **Jasmijn**, leerling van De Nieuwste School, met haar vader Jan in Matagalpa geweest en is de opbrengst van de Kerstactie van de school bestemd voor het centrum voor kansarme kinderen **las Hormiguitas**.

We hadden pech met onze buitenlandstages, want door de situatie in Nicaragua hebben twee studenten hun stage moeten afbreken. Voorlopig zijn er geen stages mogelijk.

Acties

Diverse vrijwilligers organiseerden een aantal fondswervende activiteiten: de laatste **bridgedrive**, een **spinning marathon** in samenwerking met **Basic Fit**, deelname aan **Boeken rond het Paleis** in samenwerking met **Boek winst**, de **rozenactie** bij de **Tilburg Ten Miles** en de **Vuelta fietstocht**.

Toerisme

De protesten in Nicaragua betekenden slecht nieuws voor het door ons ontwikkelde project Toerisme. Mede naar aanleiding van het 'negatieve reisadvies' van het Ministerie van Buitenlandse Zaken hebben we besloten het aanbod van reizen stop te zetten. Klanten die voor de zomer 2018 hadden geboekt, hebben een alternatief gezocht.

Aan het eind van 2018 is het reisadvies aangepast (van oranje naar geel) maar de situatie is nog dermate onzeker dat wij voorlopig geen reizen aanbieden. >>>

Jan en Jasmijn met de opbrengst van de spinning
foto: Toon Oomen

Bereik in Tilburg:

200 jongeren, 400 ouders en 20 docenten. Verder 3.000 personen met de diverse acties en 6 bedrijven/organisaties en hun netwerk.

Fondswerving:

Voor microkrediet werd 4.250 euro ingezameld, voor koffieboeren 6.500 euro. De Nieuwste School zamelde 6.000 euro in.

deelnemers van Fumdec op een cursus
foto: Fumdec

spinning voor Matagalpa
foto: Toon Oomen

deelnemers vogeltjesrace kiezen een Global Goal
foto: Miranda van der Klaauw

3.

Klimaat

Mede vanwege de situatie in Nicaragua, maar ook door de moeizame voortgang van de plannen voor een Klimaat- of tweede Geboortebos in Tilburg, hebben wij geen prioriteit gegeven aan dit thema.

Wel is het onderwerp actueel in relatie tot de koffieteelt. De koffiewerkgroep is dan ook aan het bekijken of het thema klimaat wordt opgenomen in de activiteiten van de werkgroep.

koffieboeren bij nieuwe, resistente planten
foto's: UCA

jonge koffieboeren doen mee aan een training

medewerkers BewegingBuro liepen de TTM voor sportlessen in Matagalpa
foto: Jan Duijvekam Jr

4.

Voorlichting/PR/Global Goals

Tilburgse Kermis

Een bijzondere activiteit dit jaar was onze deelname aan de Tilburgse Kermis! Dankzij budget uit Brussel (van EU, Platforma en LBSNN) konden wij de Nicaraguaanse vogeltjesrace attractie ontwikkelen en voldoende bemensing garanderen voor tien dagen Kermis. In overleg met de gemeente Tilburg waren wij gekoppeld aan 'theaterkermis' LunaLunaLuna, maar deze organisatie moest vlak voor de Kermis afzeggen. Daardoor stonden wij op een minder interessante plek dan oorspronkelijk de bedoeling was en hebben wij ook minder mensen bereikt. De attractie was wel een succes en zou prima passen in de opzet van LunaLunaLuna 2019.

Ook bij de Tilburg Ten Miles was er extra aandacht voor Nicaragua en de Global Goals met de vogeltjesrace, de LBSNN fotokiosk en een sponsoractie van het BewegingBuro. De insteek is om volgend jaar de Global Goals nog meer zichtbaar te maken op het evenement. LBSNN en onze Stedenband zijn daarvoor in overleg met de gemeente.

Verder wordt het werk van de Stedenband onder de aandacht gebracht via de pers, twee websites (een algemene en een voor toerisme), twee Facebook-pagina's, Twitter en twee Instagram accounts. Aan de websites zijn nieuwsbrieven gekoppeld. Van het informatieblad ¡Cómo No! verschenen drie nummers. Het blad wordt zowel op papier als digitaal gelezen.

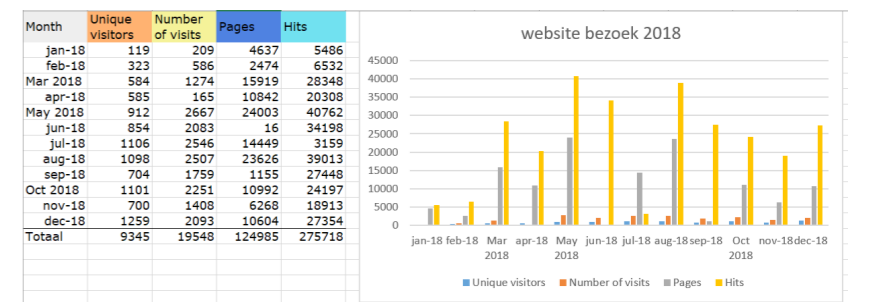
Het secretariaat van de Stedenband begeleidde 50 vrijwilligers in werkgroepen en bij activiteiten. Daarnaast waren er overleggen met de gemeente Tilburg en met het Landelijk Beraad Stedenbanden (LBSNN). Ook waren er twee platformbijeenkomsten met de collega's in andere steden en een aantal landelijke bijeenkomsten/demonstraties in verband met de crisis in Nicaragua.

Onze Stedenband heeft het initiatief genomen tot de oprichting van de werkgroep Tilburg4GlobalGoals. De leden van de werkgroep vinden dat er bij het platform een Wereld te Winnen teveel aandacht is voor het verdelen van de subsidies (met concurrentie als gevolg) en te weinig voor de Global Goals. De werkgroep wil minder versnippering en meer promotie van en communicatie over de Global Goals.

Bereik voorlichting/PR:

ruim 9.000 unieke bezoekers op onze website en 275.000 hits (zie ook grafiek). Ruim 400 mensen ontvangen onze digitale nieuwsbrief en ruim 500 mensen lezen de papieren ¡Cómo No! 400 mensen volgen ons op Facebook, bijna 300 op Twitter en 100 op Instagram.

De Stedenband verscheen in totaal 20 keer in de regionale/lokale pers, waarvan een keer in kleur op de voorpagina van Brabants Dagblad editie Tilburg.

statswebsite2018

Organisaties, begrippen en afkortingen

- Amarant:** Tilburgse zorginstelling.
- ANDEN:** de Onderwijsbond in Nicaragua
- AOb:** de Algemene Onderwijsbond (*vakbond*)
- Beatrix College:** middelbare school in de Tilburgse wijk Reeshof
- BeweegBuro:** levert beweegdiensten op maat, onder andere voor scholen en gemeenten
- Boek winst:** zamelt gelezen boeken in en verkoopt deze voor goede doelen
- CMV:** Comité Mano Vuelta, partnerorganisatie van de STM in Matagalpa
- ¡Cómo No!:** informatieblad van de Stedenband
- EU:** Europese Unie
- Fontys:** onderwijsinstelling voor hoger onderwijs
- Fumdec:** stimuleert de economische ontwikkeling van vrouwen in Matagalpa
- Global Goals of SDGs:** internationale afspraken om een einde te maken aan armoede, ongelijkheid en klimaatverandering
- Hormiguitas:** centrum voor kansarme kinderen in Matagalpa
- Inleefatelier:** een Nicaraguaans dorpsplein, gemaakt van panelen, waar kinderen rollen en opdrachten krijgen
- LBSNN:** Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland Nicaragua
- LunaLunaLuna:** theaterkermis
- Pabo:** lerarenopleiding basisonderwijs
- Panta Rhei:** openbare basisschool in Tilburg
- Platforma:** Europese coalitie van lokale en regionale overheden
- Spoorzone:** herontwikkelgebied in het centrum van Tilburg
- STM:** Stedenband Tilburg-Matagalpa
- Tilburg4GlobalGoals:** werkgroep van Tilburgse mondiale organisaties
- Tilburgse Kermis:** grootste kermis van de Benelux
- Tilburg Ten Miles:** loopevenement in het centrum van Tilburg
- UCA:** landbouwcoöperatie in San Ramón, Matagalpa
- Vogeltjesrace:** ludieke race met balsahouten vogeltjes in een waterbaan
- Wereldpodium:** Tilburgs podium voor debat over internationale ontwikkelingen
- Wilde Ganzen:** steunt ontwikkelingsprojecten samen met bevlogen Nederlanders
- Zonnesteen:** school voor speciaal onderwijs in Tilburg

